

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Педагогічний факультет

Кафедра початкової та дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної роботи

Михальченко Н. В.

«28» вересня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ
ГАЛУЗІ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

Ступінь бакалавра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність 013 Початкова освіта

Освітньо-професійна програма: Початкова освіта

2024 – 2025 навчальний рік

Розробник: Філімонова Тетяна Володимирівна, кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри початкової та дошкільної освіти

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової та дошкільної
освіти

Протокол № 1 від «27» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри _____ (Якименко С. І.)

«27» серпня 2024 р.

Анотація

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Теорія та методика навчання мистецької освітньої галузі у початковій школі» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 013 Початкова освіта за освітньо-професійною програмою «Початкова освіта».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: процес навчання освітньої галузі «Мистецтво».

Міждисциплінарні зв'язки: «Педагогіка (загальна та історія педагогіки, дошкільна)», «Психологія (загальна та вікова, дитяча, педагогічна)».

Метою дисципліни формування всебічно підготовленого спеціаліста, здібного на високому рівні організувати та провести урочну, позакласну та позашкільну музично-естетичну роботу, розвинути у школярів почуття прекрасного в житті та мистецтві; оволодіння сучасними методами організації образотворчої діяльності в початковій школі; розширення знань студентів із теорії мистецтва мовленого слова та вдосконалення виконавської майстерності майбутніх учителів початкової школи.

Ключові слова: мистецтво, музика, образотворче мистецтво, музичне мистецтво.

Abstract

The program for studying the normative educational discipline "Theory and teaching methods of the art education field in primary school" is compiled in accordance with the educational and professional training program for bachelors of the specialty 013 Primary education according to the educational and professional program "Primary education".

The subject of study of the discipline is: the process of learning the educational field "Art".

Interdisciplinary links: "Pedagogy (general and history of pedagogy, preschool)", "Psychology (general and age, children, pedagogical)".

The purpose of the discipline is to form a comprehensively trained specialist, able to organize and conduct high-level, extracurricular and extracurricular musical and aesthetic work, to develop students' sense of beauty in life and art; mastering modern methods of organizing art activities in primary school; expanding students' knowledge of the theory of the art of the spoken word and improving the performing skills of future primary school teachers.

Key words: art, music, fine arts, musical art.

1. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Обов'язкова
Індивідуальне науково-дослідне завдання – мультимедійна презентація за обраною темою	Спеціальність: 013 Початкова освіта Освітньо-професійна програма: Початкова освіта	Семестр
Загальна кількість годин – 180		7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 17 аудиторних – 8 самостійної роботи студента – 9	Ступінь: бакалавра	<i>Лекції</i>
		24 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>
		60 год.
http://moodle.mdu.edu.ua/course/view.php?id=6194		<i>Самостійна робота</i>
		96 год.
		Вид контролю: іспит

Мова навчання – українська

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 84 год. – аудиторні заняття, 96 год. – самостійна робота (46,7% / 53,3%).

Заочна форма навчання

448, 248 СТН

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Обов'язкова
Індивідуальне науково-дослідне завдання – мультимедійна презентація за обраною темою	Спеціальність: 013 Початкова освіта Освітньо-професійна програма: Початкова освіта	Семестр
Загальна кількість годин – 180		7-й
http://moodle.mdu.edu.ua/course/view.php?id=6195 http://moodle.mdu.edu.ua/course/view.php?id=6196	Ступінь: бакалавра	<i>Лекції</i>
		4 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>
		8 год.
		<i>Самостійна робота</i>
		168 год.
		Вид контролю: іспит

Мова навчання – українська

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для заочної форми навчання – 12 год. – аудиторні заняття, 168 год. – самостійна робота (6,7% / 93,3%).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

Мета курсу: формування всебічно підготовленого спеціаліста, здібного на високому рівні організувати та провести урочну, позакласну та позашкільну музично-естетичну роботу, розвинути у школярів почуття прекрасного в житті та мистецтві; оволодіння сучасними методами організації образотворчої діяльності в початковій школі; розширення знань студентів із теорії мистецтва мовленого слова та вдосконалення виконавської майстерності майбутніх учителів початкової школи.

Завдання курсу: ознайомлення з основними видами і жанрами образотворчої діяльності, засобами їх художньої виразності; вивчення питань розвитку історії світового та українського образотворчого мистецтва; набуття знань про форми методичної роботи з розділу «Образотворче мистецтво» й особливості викладання даного курсу; розвиток умінь виконувати мистецький аналіз творів образотворчого мистецтва і здійснювати їх відбір для дітей молодшого шкільного віку, аналізувати дитячі образотворчі роботи; удосконалення художньо-зображувальних умінь спеціалістів в галузі малюнка, живопису, декоративних розписів, скульптури, аплікації, конструювання; навчити виготовляти різноманітні наочно-методичні посібники для дітей, складати розробки уроків з різних видів образотворчої діяльності. Засвоєння теоретичних та історичних аспектів методики музичного навчання й виховання та їх практичне використання у педагогічній діяльності; розвиток у студентів інтересу і любові до професії вчителя музичного мистецтва; формування у студентів музично-співочої культури; забезпечення необхідною системою знань теорії та методики викладання музичного мистецтва, формування вмінь та навичок ефективного добору методів музичного навчання і виховання учнів; вивчення нових досягнень музичної культури та передового педагогічного досвіду, впровадження кращих з них у навчально-виховний процес; розкриття творчого потенціалу майбутніх учителів музичного мистецтва, сприяти підвищенню їх педагогічної майстерності, прагненню до самостійного мислення пошуку власного стилю роботи.

Передумови для вивчення дисципліни: «Педагогіка (загальна та історія педагогіки, дошкільна)», «Психологія (загальна та вікова, дитяча, педагогічна)».

Навчальна дисципліна складається з 5-ти кредитів.

Програмні результати навчання:

ПРН -5 Знати методичні системи навчання учнів освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

ПРН - 8 Вміння володіти методиками вивчення індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів учнів та їх врахування в освітньому процесі.

ПРН - 10 Здатність моделювати процес навчання учнів початкової школи з певного предмету: розробляти проекти уроків та / або їх фрагменти, методику роботи над окремими видами завдань.

1. 3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

К. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у професійно-педагогічній діяльності у галузі початкової освіти.

I. Загальнопредметні:

ЗК-2. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування із представниками інших професійних груп різного рівня (*соціальна компетентність*).

ЗК-4. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (*лідерська компетентність*).

ЗК-5. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості (*підприємницька компетентність*).

ЗК-6. Здатність використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-7. Здатність спілкуватися державною (за потреби – іншою) мовою усно та письмово.

II. Фахові:

СК-1. Мовно-комунікативна компетентність.

- 1.1. Здатність забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою.
- 1.2. Здатність формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів.

СК-2. Предметно-методична компетентність.

2.1. Здатність здійснювати аналіз нормативних документів, що регламентують початкову освіту; та реалізовувати на практиці цілі і завдання навчання предмета / освітньої галузі відповідно до Державного стандарту початкової освіти.

2.2. Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів.

2.3. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності.

2.4. Здатність здійснювати інтегроване навчання.

2.5. Здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів.

СК-3. Інформаційно-цифрова компетентність.

3.1. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.

3.2. Здатність ефективно використовувати наявні електронні ресурси та цифрові технології в освітньому процесі.

СК-4. Психологічна компетентність.

4.1. Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

4.2. Здатність використовувати стратегії роботи з учнями, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, Я-ідентичності.

4.3. Здатність формувати мотивацію учнів та організувати їхню пізнавальну діяльність.

4.4. Здатність формувати спільноту учнів, у якій кожен буде відчувати себе її частиною.

СК-5. Емоційно-етична компетентність.

5.1. Здатність усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами.

5.2. Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу.

5.3. Здатність усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

5.4. Здатність до ефективного використання виховного потенціалу уроків та інших видів занять; формування навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки, поваги та толерантного ставлення до інших, до попередження та протидії булінгу.

СК-6. Компетентність педагогічного партнерства.

6.1. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі.

6.2. Здатність залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

6.3. Здатність працювати в команді із залученими фахівцями, асистентами вчителя для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами.

СК-7. Інклюзивна компетентність.

7.1. Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища.

7.2. Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами.

7.3. Здатність забезпечувати в інклюзивному освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

СК-8. Здоров'язбережувальна компетентність.

8.1. Здатність організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу.

8.2. Здатність здійснювати профілактично-просвітницьку роботу з учнями та іншими учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни.

8.3. Здатність формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя.

8.4. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності.

8.5. Надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу.

СК-9. Проектувальна компетентність. Здатність проектувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів.

СК-10. Прогностична компетентність.

10.1. Здатність прогнозувати результати освітнього процесу.

10.2. Здатність планувати освітній процес.

СК-11. Організаційна компетентність.

11.1. Здатність організовувати процес навчання, виховання і розвитку учнів.

11.2. Здатність організовувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів.

СК-12. Оцінювально-аналітична компетентність.

12.1. Здатність оцінювати результати навчання учнів.

12.2. Здатність аналізувати результати навчання учнів.

12.3. Здатність забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів.

СК-13. Інноваційна компетентність.

13.1. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі.

13.2. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.

13.3. Здатність застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності.

СК-14. Здатність до навчання впродовж життя. Здатність визначати умови та ресурси професійного розвитку упродовж життя.

СК-15. Рефлексивна компетентність.

15.1. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати індивідуальні професійні потреби.

15.2. Здатність до рефлексії та коригування освітнього процесу на основі врахування індивідуальних і вікових особливостей, навчальних досягнень здобувачів початкової освіти.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Орієнтири і зміст мистецької освіти

Тема 2. Методологічна основа мистецької освіти

Тема 3. Теорія і практика використання мистецтва у розвитку творчої індивідуальності педагога

Тема 4. Методичне забезпечення освітнього процесу з мистецьких дисциплін в умовах НУШ

Тема 5. Мистецька освітня галузь в Новій українській школі та її розвивальні, виховні можливості

Тема 6. Концептуальні основи інтегрованого курсу «Мистецтво» в Новій українській школі

Тема 7. Навчально - методичне забезпечення занять з мистецтва

Тема 8. Календарне планування, його структура та оформлення

Тема 9. Музичне мистецтво як засіб всебічного і гармонійного розвитку особистості.

Тема 10. Педагогічні умови вивчення музичного мистецтва молодшими школярами

Тема 11. Методика музичного навчання і виховання молодших школярів.

Тема 12. Урок музики - основна форма музичного навчання в початковій школі.

- Тема 13.** Музична грамота в структурі уроку музики.
- Тема 14.** Структура уроку музичного мистецтва.
- Тема 15.** Види музичної діяльності учнів на уроці.
- Тема 16.** Музично-ритмічні рухи та гра на дитячих музичних інструментах у структурі уроку музики НУШ
- Тема 17.** Інноваційні технології в музичному навчанні 1-4 класів.
- Тема 18.** Провідні концепти модернізації початкової загальної музичної освіти
- Тема 19.** Музичне сприймання і методи його розвитку в молодших школярів
- Тема 20.** Хоровий спів як основний вид музично-виконавської діяльності
- Тема 21.** Методичні рекомендації щодо підготовки інтегрованого уроку музичного мистецтва
- Тема 22.** Зміст, мета і завдання візуального (образотворчого) мистецтва у початковій школі
- Тема 23.** Особливості підготовки, організації та здійснення процесу навчання учнів образотворчому мистецтву
- Тема 24.** Художній образ як основа композиційної діяльності молодших школярів
- Тема 25.** Методи художньо – творчого розвитку школярів на уроках образотворчого мистецтва
- Тема 26.** Жанри образотворчого мистецтва: Графіка, живопис, скульптура
- Тема 27.** Навчання дітей основам структурної побудови композиції” та вираження її емоційно смислового задуму
- Тема 28.** Методика проведення уроків малювання з натури, пам’яті та з уяви. Методика навчання малювання на теми з оточуючого життя
- Тема 29.** Методика проведення уроків декоративно-прикладного мистецтва у початкових класах
- Тема 30.** Методика проведення уроків ліплення в школі.
- Тема 31.** Зміст і методика сприймання естетичних явищ дійсності і творів образотворчого мистецтва учнями початкової школи.
- Тема 32.** Образотворче мистецтво як засіб розвитку творчої індивідуальності майбутнього педагога професійного навчання
- Тема 33.** Анімаційний фільм у початковій школі
- Тема 34.** Кінематограф і телебачення
- Тема 35.** Становлення професійного українського народного танцю. Становлення та розвиток балетного театру в Україні
- Тема 36.** Хореографічне мистецтво в початковій школі
- Тема 37.** Основи хореографічного мистецтва
- Тема 38.** Театральне мистецтво в практиці сучасної початкової школи
- Тема 39.** Основи театрального мистецтва
- Тема 40.** Види театру

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Мистецька освіта: сучасні проблеми розвитку

Тема 1. Орієнтири і зміст мистецької освіти

Мистецька освіта як об’єкт наукового дослідження. Філософські засади мистецької освіти. Сучасні проблеми розвитку мистецької освіти. Функції мистецької освіти.

Тема 2. Методологічна основа мистецької освіти

Гуманно-естетичний підхід – головний напрям забезпечення прогресивного розвитку мистецької освіти. Втілення гуманістичної парадигми – фундамент удосконалення мистецької освіти. Забезпечення домінування національного мистецтва.

Тема 3. Теорія і практика використання мистецтва у розвитку творчої індивідуальності педагога

Синтез науки і мистецтва у педагогічній освіті доби Відродження. Сім вільних мистецтв як основа підготовки майбутніх викладачів у середньовічних університетах. Сучасний стан використання мистецтва у розвитку творчої індивідуальності студентів педагогічних навчальних закладів закордоном та в Україні.

Тема 4. Методичне забезпечення освітнього процесу з мистецьких дисциплін в умовах НУШ

Принципи і педагогічні умови мистецького навчання учнів сучасної школи. Оновлення існуючих і розробка нових методів мистецького навчання дітей. Специфіка, структура уроків мистецтва, вимоги до проведення. Внесення змін у способи з'ясування результатів мистецького навчання школярів.

Кредит 2. Очікувані результати навчання здобувачів початкової освіти при вивченні мистецької освітньої галузі

Тема 5. Мистецька освітня галузь в Новій українській школі та її розвивальні, виховні можливості

Мистецька освітня галузь та її змістові лінії: художньо-творча діяльність; сприймання та інтерпретація мистецтва; комунікація через мистецтво. Формування ключових компетентностей молодших школярів засобами мистецтва.

Тема 6. Концептуальні основи інтегрованого курсу «Мистецтво» в Новій українській школі

Інтегрований підхід до мистецької освіти. Функції, принципи загальної мистецької освіти. Зміст і структура програми «Мистецтво». Мистецький тезаурус як фактор інтеграції.

Тема 7. Навчально - методичне забезпечення занять з мистецтва

Структура і зміст програм з образотворчого мистецтва для початкових класів. Навчальні завдання основних розділів програми. Підручники з образотворчого мистецтва та їх аналіз. Оздоблення кабінету образотворчого мистецтва (обладнання, оформлення, матеріальна навчальна база). Застосування ТЗН на уроках.).

Тема 8. Календарне планування, його структура та оформлення

Значення календарно-тематичного планування в роботі вчителя. Системний підхід до викладання образотворчого мистецтва. Структура календарно-тематичного плану. Вимоги до оформлення ілюстративно календарного плану.

Кредит 3. Музичне виховання як засіб всебічного гармонійного розвитку молодших школярів

Тема 9. Музичне мистецтво як засіб всебічного і гармонійного розвитку особистості.

Виховне значення музики як виду мистецтва. Принципи і методи музичного виховання. Основні завдання методики музичного виховання.

Тема 10. Педагогічні умови вивчення музичного мистецтва молодшими школярами

Музичне виховання як засіб всебічного гармонійного розвитку молодших школярів. Музика як мистецтво. Мета, завдання, принципи музичного виховання молодших школярів. Музичне виховання в Україні. Музичне мистецтво як навчальний предмет. Принципи музичного навчання на сучасному етапі розвитку загальноосвітньої школи (загальнодидактичні і специфічні).

Тема 11. Методика музичного навчання і виховання молодших школярів.

Теоретичні основи музичної діяльності учнів. Організація музичної діяльності. Методика навчання, формування вокально-хорових та музично-ритмічних навичок. Роль учителя музичного мистецтва в музичному вихованні учнів початкової школи.

Тема 12. Урок музики - основна форма музичного навчання в початковій школі.

Особливості уроку музичного мистецтва. Структура та драматургія уроку музичного мистецтва. Цілісна організація уроку музики. Види музичної діяльності на уроках і їх взаємозв'язок. Типи уроків. Урок музики в початкових класах. Хоровий спів на уроках музики та в позакласній музично-виховній роботі. Музична грамотність. Музична творчість. Музично-дидактичні ігри. Гра на дитячих музичних інструментах. Позакласна музична робота. Слухання музики. Планування занять з музичного виховання. План-конспект уроку музики. Кабінет музики в школі. Скарбниця українського музичного мистецтва.

Тема 13. Музична грамота в структурі уроку музики.

Музична грамота як вид діяльності. Форми і методи навчання музичної грамоти. Набуття учнями відомостей з музичної грамоти в процесі музичної діяльності.

Тема 14. Структура уроку музичного мистецтва.

Урок музики – основна форма організації навчання. Взаємозв'язок видів музичної діяльності та інші особливості структури уроку. Доцільність комплексної структури уроку. Напрямки і забезпечення взаємозв'язку компонентів уроку. Програми за тематичними принципами. Навчальний матеріал. Розробка завдань уроку музики. Єдність морального і естетичного виховання в початкових класах. Подібність і відмінність уроку музики з уроками інших предметів. Розвиток музичних здібностей молодших школярів на уроках музики. Індивідуальний та диференційований підхід до учнів. Сучасні вимоги до уроку в початкових класах. Міжпредметні зв'язки уроку музики з іншими уроками в початкових класах.

Кредит 4. Теоретико-методичні особливості педагогічної майстерності викладання музичного мистецтва

Тема 15. Види музичної діяльності учнів на уроці.

Музичне сприймання - сновний вид діяльності на уроках музичного мистецтва. Структура музичного сприймання та етапи його формування. Типи музичного сприймання. Особливості музичного сприймання школярів. Педагогічні умови формування музичного сприймання. Методика проведення художньо-педагогічного аналізу музичних творів на уроках музичного мистецтва. Вимоги до його проведення. Особливості співацького розвитку учнів різного віку. Режим та охорона дитячого голосу. Методика формування вокально-хорових вмій та навичок на уроці музичного мистецтва. Особливості розпівування на уроці музичного мистецтва. Методи навчання співу в системі загальноосвітньої школи. Методика розучування пісні. Характеристика/Музично-ритмічні рухи на уроках музичного мистецтва. Значення та мета музично-ритмічних рухів на уроках музичного мистецтва. Внесок Е. Жак-Далькроза, К. Орфа, В. Верховинця в систему музично-ритмічного виховання особистості. Види музично-ритмічної діяльності на уроках музичного мистецтва. Методика проведення музично-ритмічного виховання на уроках музичного мистецтва. Інструментальне музикування на уроках музичного мистецтва. Значення та мета елементарного музикування в системі загальної мистецької освіти. Ідеї К. Орфа щодо елементарного музикування. Характеристика музичних інструментів оркестру дитячих інструментів. Історія виникнення музичних інструментів. Методика використання дитячих музичних інструментів в урочний та позаурочний час. Творчий компонент в процесі елементарного музикування на музичних інструментах.

Тема 16. Музично-ритмічні рухи та гра на дитячих музичних інструментах у структурі уроку музики НУШ

Музично-ритмічна діяльність у структурі уроку музики. Гра на дитячих музичних інструментах. Класифікація дитячих музичних інструментів. Правила зберігання і користування інструментами.

Тема 17. Інноваційні технології в музичному навчанні 1-4 класів.

Діалогічні форми роботи відповідно інноваційних технологіях навчання засобами музичного мистецтва. Метод «Ланцюжок», «Мікрофон», «Коло ідей», «Рольові ігри» Методи для початкової школи «Знайди свій музичний інструмент», «Я актор», «Я композитор», «Малюємо портрети». Методи для підлітків «Музичне коло», «Мистецький волейбол».

Тема 18. Провідні концепти модернізації початкової загальної музичної освіти

Культурологічні чинники підсилення ефективності початкової загальної музичної освіти. Підвищення результативності музичних занять на базі розробки і впровадження методів навчання, іманентних сутності музичного мистецтва. Надання пріоритетності інтуїтивно – образним засобам осягнення музичного мистецтва в освітньому процесі як засіб активізації творчого розвитку молодших школярів. Внесення інноваційних змін до освітнього процесу на базі підсилення його гедоністичної орієнтації. Осучаснення початкової загальної музичної освіти шляхом використання можливостей інформатизації навчання.

Тема 19. Музичне сприймання і методи його розвитку в молодших школярів

Особливості сприймання музичного твору. Основні етапи ознайомлення учнів з музичним твором. Методи розвитку музичного сприймання в процесі слухання й аналізу музичного твору. Повторний аналіз твору. Використання творів образотворчого мистецтва. Проблемні ситуації в ході сприймання музики.

Тема 20. Хоровий спів як основний вид музично-виконавської діяльності

Формуванні співацьких навичок. Розвиток внутрішнього слуху як умова співу. Етапи розучування пісні, поєднання пояснень з показом. Зорові уявлення під час співу. Формування художньої оцінки і самооцінки. Виразність – головне завдання співу.

Тема 21. Методичні рекомендації щодо підготовки інтегрованого уроку музичного мистецтва

Мета й завдання інтегрованого уроку. Планування завдань розвитку. Початок інтегрованого уроку. Добір методів навчання. Доцільність детального планування уроку.

Кредит 5. Теоретико-методичні особливості педагогічної майстерності викладання образотворчого мистецтва

Тема 22. Зміст, мета і завдання візуального (образотворчого) мистецтва у початковій школі

Мета і завдання курсу методики викладання образотворчого мистецтва. Зміст програми курсу. Зв'язок курсу методики зі спеціальними психолого-педагогічними дисциплінами. Організація і зміст занять. Художньо творчий розвиток учнів на уроках образотворчого мистецтва. Психологічний і фізіологічний розвиток молодших школярів на уроках образотворчого мистецтва. Предмет Образотворче мистецтво в загальноосвітній школі Мета та завдання предмету в національній українській школі на сучасному етапі. Основні розділи програми: сприйняття мистецтва та навколишнього; практична образотворча діяльність. Навчальні завдання розділів у кожному класі початкової школи. Види художньої діяльності. Навчальні проблеми формування образотворчих знань, умінь, навичок. Державний стандарт освітньої галузі “Мистецтво”. Програми образотворчого мистецтва як основа побудови навчального процесу у початковій школі.

Тема 23. Особливості підготовки, організації та здійснення процесу навчання учнів образотворчому мистецтву

Загальні вимоги до уроків образотворчого мистецтва: дидактичні, виховні, розвиваючі, організаційні. Типи, структура, мета уроків образотворчого мистецтва.

Тема 24. Художній образ як основа композиційної діяльності молодших школярів

Різноманітні засоби створення художнього образу на площі ні та в об'ємі. Значення композиції у створенні художнього образу. Формування потреб і здібностей у молодших школярів до продуктивної художньої творчості, вміння створити виразний художній образ, оригінальну композицію того чи іншого виду образотворчого мистецтва.

Тема 25. Методи художньо – творчого розвитку школярів на уроках образотворчого мистецтва

Методи викладання для художньо – творчого розвитку дитини. Системний підхід у використанні будь-якого методу. Методи на уроках з малювання на площині, у роботі з декоративно-прикладного мистецтва, на уроках – бесідах. Використання часткових методів. Аналіз програм з образотворчого мистецтва. Метод малювання поданого; робота з натури; методи: гра, театралізації. Завдання з паперопластики.

Тема 26. Жанри образотворчого мистецтва: Графіка, живопис, скульптура

Вибір засобів виразності графіки для передавання характеру форми та поверхні зображувальних об'єктів та предметів. Значення вибору графічної техніки для створення виробу графічного образу. Використання різних ліній, плям, форм кольорів і їх відтінків для створення візуальних відтінків. Організація робочого місця. Елементарне компонування елементів композиції (площинної, об'ємної). Інструменти, матеріали та обладнання художника скульптора. Передача основної форми будови тварин у простих позах. Формування художньо-конструктивних навичок створення статичного чи динамічного образу в скульптурі. Поняття про об'єм і фактуру як засоби виразності скульптури.

Тема 27. Навчання дітей основам структурної побудови композиції та вираження її емоційно смислового задуму

Оволодіння учнями початкових класів законами, правилами і прийомами композиції. Рівновага форм на аркуші. Залежність вибору формату від змісту. Вирішення просторових завдань. Створення художнього образу. Розробка фрагментів уроків із виділенням композиційних завдань як основних.

Тема 28. Методика проведення уроків малювання з натури, пам'яті та з уяви. Методика навчання малювання на теми з оточуючого життя

Малювання з натури – базовий метод формування основ образотворчої грамоти. Основні завдання уроків малювання з натури в початковій школі. Вікові особливості розуміння і сприйняття учнями 1-4 класів форми, об'єму, просторового положення, кольору та естетичних особливостей предметів, їх передача в малюнку. Обладнання та підготовка вчителя до уроку малювання з натури. Методика проведення уроку малювання з натури. Тематичне малювання в початкових класах як один із основних видів роботи з образотворчого мистецтва. Врахування вікових та індивідуальних особливостей і художньо-творчих здібностей учнів початкових класів в процесі їх навчання малюванню на теми з оточуючої дійсності. Методика проведення уроку малювання на теми з оточуючої дійсності в початкових класах. Принципи аналізу і критерії оцінювання тематичних малюнків молодших школярів.

Тема 29. Методика проведення уроків декоративно прикладного мистецтва у початкових класах

Вивчення декоративно-прикладного мистецтва в початкових класах та його значення в естетичному вихованні дітей і розвитку їх творчих здібностей. Методика проведення уроків декоративного малювання в початкових класах. Методика навчання малювання візерунків за зразком та самостійному створенню.

Тема 30. Методика проведення уроків ліплення в школі

Ліплення як вид скульптурної роботи. Виховне та освітнє значення уроків ліплення. Тематика уроків та програмові задачі з ліплення для учнів 1-4 класів. Підготовка вчителя до уроків ліплення Обладнання уроку ліплення при роботі з різними пластичними матеріалами. Методика проведення уроку ліплення з учнями початкової школи. Організація позакласної роботи з ліплення в 1-4 класах.

Тема 31. Зміст і методика сприймання естетичних явищ дійсності і творів образотворчого мистецтва учнями початкової школи

Роль художнього сприймання в естетичному вихованні молодших школярів Зміст і завдання розділу «Сприймання» програми «Образотворче мистецтво» для 1-4 класів. Методика аналізу художніх творів різних жанрів на уроці образотворчого мистецтва в початкових класах. Методика проведення уроків-бесід про образотворче мистецтво.

Тема 32. Образотворче мистецтво як засіб розвитку творчої індивідуальності майбутнього педагога професійного навчання

Створення колективного психологічного портрету педагога мистецьких дисциплін як творчої індивідуальності на основі обговорення малюнків. Креативність: шляхи розвитку. Психологія художньої творчості.

Кредит 6. Сценічне та екранне мистецтво: теорія та методика

Тема 33. Анімаційний фільм у початковій школі

Становлення та розвиток анімації як жанру кіномистецтва. Анімаційний фільм як засіб формування особистості молодшого школяра. Концептуально – методичні основи використання мультфільмів в освітньому просторі. Мультитерапія: практика застосування у виховній роботі з молодшими школярами.

Тема 34. Кінематограф і телебачення

Кінематограф і телебачення: історія і сучасність. Характеристика основних видів і жанрів сучасного кінематографа. Українське дитяче телебачення: реалії та перспективи.

Тема 35. Становлення професійного українського народного танцю. Становлення та розвиток балетного театру в Україні

Розвиток та становлення українського народного танцю. Творчість балетмейстера П. П. Вірського. Виникнення українського балету та створення театрів опери та балету. Перший національний балет. Збагачення балетного репертуару.

Тема 36. Хореографічне мистецтво в початковій школі

Значення хореографічного мистецтва для вираження емоційного стану людини. Аналіз історичних етапів розвитку хореографічного мистецтва. Характеристика окремих видів танців та основних їх елементів. Танці народів світу: відео перегляд та аналіз.

Тема 37. Основи хореографічного мистецтва

Хореографічне мистецтво як можливість вираження емоційного стану людини. Історичні етапи розвитку хореографічного мистецтва. Танець як основа хореографічної діяльності. Танці народів світу.

Тема 38. Театральне мистецтво в практиці сучасної початкової школи

Теоретичні основи театралізованої діяльності у світлі вимог державного стандарту початкової освіти. Театральне мистецтво у змісті програми «Мистецтво». Прийоми театралізації на уроках мистецтва (за Л.М.Масол). Розвиток елементарних навичок акторської майстерності в учнів початкових класів на предметах гуманітарного циклу. 5. Театралізація на уроках математики. Особливості організації гурткової театралізованої діяльності в сучасній початковій школі. Роль театрального мистецтва у соціалізації молодших школярів. Особливості створення спектаклю з дітьми молодшого шкільного віку.

Тема 39. Основи театрального мистецтва

Характеристика етапів становлення і розвитку світового театрального мистецтва та мистецтва театру в Україні. Аналіз сучасного стану театрального мистецтва в Україні. Обґрунтування теоретичних основ театрального мистецтва.

Тема 40. Види театру

Розкрити сутність театрів: драматичний театр; музичний театр (опера, балет); музично - драматичний (поєднуються ознаки двох перших); театр оперети, або театр музичної комедії; театр пантоміми; тіньовий театр; ляльковий; слов'янський народний ляльковий театр вертеп; театр одного актора.

3. Структура навчальної дисципліни Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Усь ого	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Мистецька освіта: сучасні проблеми розвитку						
Тема 1. Орієнтири і зміст мистецької освіти	8	2	2			4
Тема 2. Методологічна основа мистецької освіти	7	-	2			5
Тема 3. Теорія і практика використання мистецтва у розвитку творчої індивідуальності педагога	7		2			5
Тема 4. Методичне забезпечення освітнього процесу з мистецьких дисциплін в умовах НУШ	8	2	2			4
Всього за кредит 1	30	4	8			18
Кредит 2. Очікувані результати навчання здобувачів початкової освіти при вивченні мистецької освітньої галузі						
Тема 5. Мистецька освітня галузь в Новій українській школі та її розвивальні, виховні можливості	8	-	2			6
Тема 6. Концептуальні основи інтегрованого курсу «Мистецтво» в Новій українській школі	8	2	2			4
Тема 7. Навчально - методичне забезпечення занять з мистецтва	7	-	2			5
Тема 8. Календарне планування, його структура та оформлення	7	-	2			5
Всього за кредит 2	30	2	8			20
Кредит 3. Музичне виховання як засіб всебічного гармонійного розвитку молодших школярів						
Тема 9. Музичне мистецтво як засіб всебічного і гармонійного розвитку особистості.	5	2	-			3
Тема 10. Педагогічні умови вивчення музичного мистецтва молодшими школярами	5	-	2			3
Тема 11. Методика музичного навчання і виховання молодших школярів.	5	-	2			3
Тема 12. Урок музики - основна форма музичного навчання в початковій школі.	5	-	-			5
Тема 13. Музична грамота в структурі уроку музики.	5	2	2			1
Тема 14. Структура уроку музичного мистецтва.	5	-	2			3
Всього за кредит 3	30	4	8			18
Кредит 4. Теоретико-методичні особливості педагогічної майстерності викладання музичного мистецтва						
Тема 15. Види музичної діяльності учнів на уроці.	4	-	2			2
Тема 16. Музично-ритмічні рухи та гра на дитячих музичних інструментах у структурі уроку музики НУШ	5	2	2			1

Тема 17. Інноваційні технології в музичному навчанні 1-4 класів.	4	-	2			2
Тема 18. Провідні концепти модернізації початкової загальної музичної освіти	5	2	-			3
Тема 19. Музичне сприймання і методи його розвитку в молодших школярів	4	-	2			2
Тема 20. Хоровий спів як основний вид музично-виконавської діяльності	4	-	2			2
Тема 21. Методичні рекомендації щодо підготовки інтегрованого уроку музичного мистецтва	4	-	2			2
Всього за кредит 4	30	4	12			14
Кредит 5. Теоретико-методичні особливості педагогічної майстерності викладання образотворчого мистецтва						
Тема 22. Зміст, мета і завдання візуального (образотворчого) мистецтва у початковій школі	3		2			1
Тема 23. Особливості підготовки, організації та здійснення процесу навчання учнів образотворчому мистецтву	3		2			1
Тема 24. Художній образ як основа композиційної діяльності молодших школярів	3		2			1
Тема 25. Методи художньо – творчого розвитку школярів на уроках образотворчого мистецтва	3	2	-			1
Тема 26. Жанри образотворчого мистецтва: Графіка, живопис, скульптура	3		2			1
Тема 27. Навчання дітей основам структурної побудови композиції та вираження її емоційно смислового задуму	1		-			1
Тема 28. Методика проведення уроків малювання з натури, пам'яті та з уяви. Методика навчання малювання на теми з оточуючого життя	3	2	-			1
Тема 29. Методика проведення уроків декоративно-прикладного мистецтва у початкових класах	3		2			1
Тема 30. Методика проведення уроків ліплення в школі.	3		2			1
Тема 31. Зміст і методика сприймання естетичних явищ дійсності і творів образотворчого мистецтва учнями початкової школи.	3		2			1
Тема 32. Образотворче мистецтво як засіб розвитку творчої індивідуальності майбутнього педагога професійного навчання	2		-			2
Всього за кредит 5	30	4	14			12
Кредит 6. Сценічне та екранне мистецтво: теорія та методика						
Тема 33. Анімаційний фільм у початковій школі	3	-	2			1
Тема 34. Кінематограф і телебачення	4	-	2			2
Тема 35. Становлення професійного українського народного танцю. Становлення та розвиток балетного театру в Україні	3	2	-			1

Тема 36. Хореографічне мистецтво в початковій школі	4	-	2			2
Тема 37. Основи хореографічного мистецтва	4	2				2
Тема 38. Театральне мистецтво в практиці сучасної початкової школи	4	2	-			2
Тема 39. Основи театрального мистецтва	4	-	2			2
Тема 40. Види театру	4	-	2			2
Всього за кредит 6	30	6	10			14
Усього годин:	180	24	60			96

**Заочна форма навчання
448, 258 СТН**

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Усь ого	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	сп
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Мистецька освіта: сучасні проблеми розвитку						
Тема 1. Орієнтири і зміст мистецької освіти	8	2	-			6
Тема 2. Методологічна основа мистецької освіти	7	-	-			7
Тема 3. Теорія і практика використання мистецтва у розвитку творчої індивідуальності педагога	7		-			7
Тема 4. Методичне забезпечення освітнього процесу з мистецьких дисциплін в умовах НУШ	8	-	-			8
Всього за кредит 1	30	2	0			28
Кредит 2. Очікувані результати навчання здобувачів початкової освіти при вивченні мистецької освітньої галузі						
Тема 5. Мистецька освітня галузь в Новій українській школі та її розвивальні, виховні можливості	8	-	2			6
Тема 6. Концептуальні основи інтегрованого курсу «Мистецтво» в Новій українській школі	8	-	-			8
Тема 7. Навчально - методичне забезпечення занять з мистецтва	7	-	-			7
Тема 8. Календарне планування, його структура та оформлення	7	-	-			7
Всього за кредит 2	30	0	2			28
Кредит 3. Музичне виховання як засіб всебічного гармонійного розвитку молодших школярів						
Тема 9. Музичне мистецтво як засіб всебічного і гармонійного розвитку особистості.	5	-	-			5
Тема 10. Педагогічні умови вивчення музичного мистецтва молодшими школярами	5	-	-			5
Тема 11. Методика музичного навчання і виховання молодших школярів.	5	-	2			3

Тема 12. Урок музики - основна форма музичного навчання в початковій школі.	5	-	-			5
Тема 13. Музична грамота в структурі уроку музики.	5	2	-			3
Тема 14. Структура уроку музичного мистецтва.	5	-	-			5
Всього за кредит 3	30	2	2			16
Кредит 4. Теоретико-методичні особливості педагогічної майстерності викладання музичного мистецтва						
Тема 15. Види музичної діяльності учнів на уроці.	4	-	-			4
Тема 16. Музично-ритмічні рухи та гра на дитячих музичних інструментах у структурі уроку музики НУШ	5	-	-			5
Тема 17. Інноваційні технології в музичному навчанні 1-4 класів.	4	-	-			4
Тема 18. Провідні концепти модернізації початкової загальної музичної освіти	5	-	-			5
Тема 19. Музичне сприймання і методи його розвитку в молодших школярів	4	-	-			4
Тема 20. Хоровий спів як основний вид музично-виконавської діяльності	4	-	-			4
Тема 21. Методичні рекомендації щодо підготовки інтегрованого уроку музичного мистецтва	4	-	-			4
Всього за кредит 4	30	0	0			30
Кредит 5. Теоретико-методичні особливості педагогічної майстерності викладання образотворчого мистецтва						
Тема 22. Зміст, мета і завдання візуального (образотворчого) мистецтва у початковій школі	3	-	2			1
Тема 23. Особливості підготовки, організації та здійснення процесу навчання учнів образотворчому мистецтву	3	-	-			3
Тема 24. Художній образ як основа композиційної діяльності молодших школярів	3	-	-			3
Тема 25. Методи художньо – творчого розвитку школярів на уроках образотворчого мистецтва	3	-	-			3
Тема 26. Жанри образотворчого мистецтва: Графіка, живопис, скульптура	3	-	-			3
Тема 27. Навчання дітей основам структурної побудови композиції” та вираження її емоційно смислового задуму	1	-	-			1
Тема 28. Методика проведення уроків малювання з натури, пам’яті та з уяви. Методика навчання малювання на теми з оточуючого життя	3	-	-			3
Тема 29. Методика проведення уроків декоративно-прикладного мистецтва у початкових класах	3	-	-			3
Тема 30. Методика проведення уроків ліплення в школі.	3	-	-			3
Тема 31. Зміст і методика сприймання естетичних явищ дійсності і творів образотворчого мистецтва учнями початкової школи.	2	-	-			2

Тема 32. Образотворче мистецтво як засіб розвитку творчої індивідуальності майбутнього педагога професійного навчання	3	-	-			3
Всього за кредит 5	30	0	2			28
Кредит 6. Сценічне та екранне мистецтво: теорія та методика						
Тема 33. Анімаційний фільм у початковій школі	3	-	-			3
Тема 34. Кінематограф і телебачення	4	-	2			2
Тема 35. Становлення професійного українського народного танцю. Становлення та розвиток балетного театру в Україні	3	-	-			3
Тема 36. Хореографічне мистецтво в початковій школі	4	-	-			4
Тема 37. Основи хореографічного мистецтва	4	-				4
Тема 38. Театральне мистецтво в практиці сучасної початкової школи	4	-	-			4
Тема 39. Основи театрального мистецтва	4	-	-			4
Тема 40. Види театру	4	-	-			4
Всього за кредит 6	30	0	2			28
Усього годин:	150	4	6			138

4. Теми лекційних занять Денна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Мистецька освіта: сучасні проблеми розвитку		
1.	Тема 1. Орієнтири і зміст мистецької освіти	2
2.	Тема 4. Методичне забезпечення освітнього процесу з мистецьких дисциплін в умовах НУШ	2
Кредит 2. Очікувані результати навчання здобувачів початкової освіти при вивченні мистецької освітньої галузі		
3.	Тема 6. Концептуальні основи інтегрованого курсу «Мистецтво» в Новій українській школі	2
Кредит 3. Музичне виховання як засіб всебічного гармонійного розвитку молодших школярів		
4.	Тема 9. Музичне мистецтво як засіб всебічного і гармонійного розвитку особистості.	2
5.	Тема 13. Музична грамота в структурі уроку музики.	2
Кредит 4. Теоретико-методичні особливості педагогічної майстерності викладання музичного мистецтва		
6.	Тема 16. Музично-ритмічні рухи та гра на дитячих музичних інструментах у структурі уроку музики НУШ	2
7.	Тема 18. Провідні концепти модернізації початкової загальної музичної освіти	2
Кредит 5. Теоретико-методичні особливості педагогічної майстерності викладання образотворчого мистецтва		

8.	Тема 25. Методи художньо – творчого розвитку школярів на уроках образотворчого мистецтва	2
9.	Тема 28. Методика проведення уроків малювання з натури, пам'яті та з уяви. Методика навчання малювання на теми з оточуючого життя	2
Кредит 6. Сценічне та екранне мистецтво: теорія та методика		
10.	Тема 35. Становлення професійного українського народного танцю. Становлення та розвиток балетного театру в Україні	2
11.	Тема 37. Основи хореографічного мистецтва	2
12.	Тема 38. Театральне мистецтво в практиці сучасної початкової школи	2
Всього:		24

**Заочна форма навчання
448, 258 СТН**

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Мистецька освіта: сучасні проблеми розвитку		
1.	Тема 1. Орієнтири і зміст мистецької освіти	2
Кредит 3. Музичне виховання як засіб всебічного гармонійного розвитку молодших школярів		
2.	Тема 13. Музична грамота в структурі уроку музики.	2
Кредит 6. Сценічне та екранне мистецтво: теорія та методика		
Всього:		4

**5. Теми практичних занять
Денна форма навчання**

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Мистецька освіта: сучасні проблеми розвитку		
1.	Тема 1. Орієнтири і зміст мистецької освіти	2
2.	Тема 2. Методологічна основа мистецької освіти	2
3.	Тема 3. Теорія і практика використання мистецтва у розвитку творчої індивідуальності педагога	2
4.	Тема 4. Методичне забезпечення освітнього процесу з мистецьких дисциплін в умовах НУШ	2
Кредит 2. Очікувані результати навчання здобувачів початкової освіти при вивченні мистецької освітньої галузі		
5.	Тема 5. Мистецька освітня галузь в Новій українській школі та її розвивальні, виховні можливості	2
6.	Тема 6. Концептуальні основи інтегрованого курсу «Мистецтво» в Новій українській школі	2
7.	Тема 7. Навчально - методичне забезпечення занять з мистецтва	2
8.	Тема 8. Календарне планування, його структура та оформлення	2
Кредит 3. Музичне виховання як засіб всебічного гармонійного розвитку молодших школярів		
9	Тема 10. Педагогічні умови вивчення музичного мистецтва молодшими школярами	2

10	Тема 11. Методика музичного навчання і виховання молодших школярів.	2
11	Тема 13. Музична грамота в структурі уроку музики.	2
12	Тема 14. Структура уроку музичного мистецтва.	2
Кредит 4. Теоретико-методичні особливості педагогічної майстерності викладання музичного мистецтва		
13.	Тема 15. Види музичної діяльності учнів на уроці.	2
14.	Тема 16. Музично-ритмічні рухи та гра на дитячих музичних інструментах у структурі уроку музики НУШ	2
15.	Тема 17. Інноваційні технології в музичному навчанні 1-4 класів.	2
16.	Тема 19. Музичне сприймання і методи його розвитку в молодших школярів	2
17.	Тема 20. Хоровий спів як основний вид музично-виконавської діяльності	2
18.	Тема 19. Музичне сприймання і методи його розвитку в молодших школярів	2
Кредит 5. Теоретико-методичні особливості педагогічної майстерності викладання образотворчого мистецтва		
19.	Тема 22. Зміст, мета і завдання візуального (образотворчого) мистецтва у початковій школі	2
20.	Тема 23. Особливості підготовки, організації та здійснення процесу навчання учнів образотворчому мистецтву	2
21.	Тема 24. Художній образ як основа композиційної діяльності молодших школярів	2
22.	Тема 26. Жанри образотворчого мистецтва: Графіка, живопис, скульптура	2
23.	Тема 29. Методика проведення уроків декоративно-прикладного мистецтва у початкових класах	2
24.	Тема 30. Методика проведення уроків ліплення в школі.	2
25.	Тема 31. Зміст і методика сприймання естетичних явищ дійсності і творів образотворчого мистецтва учнями початкової школи.	2
Кредит 6. Сценічне та екранне мистецтво: теорія та методика		
26.	Тема 33. Анімаційний фільм у початковій школі	2
27.	Тема 34. Кінематограф і телебачення	2
28.	Тема 36. Хореографічне мистецтво в початковій школі	2
29.	Тема 39. Основи театрального мистецтва	2
30.	Тема 40. Види театру	2
	Всього:	60 год.

**Заочна форма навчання
448, 258 СТН**

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит2. Очікувані результати навчання здобувачів початкової освіти при вивченні		

мистецької освітньої галузі		
1.	Тема 5. Мистецька освітня галузь в Новій українській школі та її розвивальні, виховні можливості	2
Кредит 3. Музичне виховання як засіб всебічного гармонійного розвитку молодших школярів		
2.	Тема 11. Методика музичного навчання і виховання молодших школярів.	2
Кредит 5. Теоретико-методичні особливості педагогічної майстерності викладання образотворчого мистецтва		
3.	Тема 22. Зміст, мета і завдання візуального (образотворчого) мистецтва у початковій школі	2
Кредит 6. Сценічне та екранне мистецтво: теорія та методика		
4.	Тема 34. Кінематограф і телебачення	2
	Всього:	8 год.

6. Лабораторні заняття

Робочим планом не передбачено

7. Самостійна робота Денна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Мистецька освіта: сучасні проблеми розвитку		
1.	Тема 1. Орієнтири і зміст мистецької освіти	4
2.	Тема 2. Методологічна основа мистецької освіти	5
3.	Тема 3. Теорія і практика використання мистецтва у розвитку творчої індивідуальності педагога	5
4.	Тема 4. Методичне забезпечення освітнього процесу з мистецьких дисциплін в умовах НУШ	4
Кредит 2. Очікувані результати навчання здобувачів початкової освіти при вивченні мистецької освітньої галузі		
5.	Тема 5. Мистецька освітня галузь в Новій українській школі та її розвивальні, виховні можливості	6
6.	Тема 6. Концептуальні основи інтегрованого курсу «Мистецтво» в Новій українській школі	4
7.	Тема 7. Навчально - методичне забезпечення занять з мистецтва	5
8.	Тема 8. Календарне планування, його структура та оформлення	5
Кредит 3. Музичне виховання як засіб всебічного гармонійного розвитку молодших школярів		
9	Тема 9. Музичне мистецтво як засіб всебічного і гармонійного розвитку особистості.	3
10	Тема 10. Педагогічні умови вивчення музичного мистецтва молодшими школярами	3
11	Тема 11. Методика музичного навчання і виховання молодших школярів.	3
12	Тема 12. Урок музики - основна форма музичного навчання в	5

	початковій школі.	
13	Тема 13. Музична грамота в структурі уроку музики.	1
14	Тема 14. Структура уроку музичного мистецтва.	3
Кредит 4. Теоретико-методичні особливості педагогічної майстерності викладання музичного мистецтва		
15	Тема 15. Види музичної діяльності учнів на уроці.	2
16	Тема 16. Музично-ритмічні рухи та гра на дитячих музичних інструментах у структурі уроку музики НУШ	1
17	Тема 17. Інноваційні технології в музичному навчанні 1-4 класів.	2
18	Тема 18. Провідні концепти модернізації початкової загальної музичної освіти	3
19	Тема 19. Музичне сприймання і методи його розвитку в молодших школярів	2
20	Тема 20. Хоровий спів як основний вид музично-виконавської діяльності	2
21	Тема 21. Методичні рекомендації щодо підготовки інтегрованого уроку музичного мистецтва	2
Кредит 5. Теоретико-методичні особливості педагогічної майстерності викладання образотворчого мистецтва		
22	Тема 22. Зміст, мета і завдання візуального (образотворчого) мистецтва у початковій школі	1
23	Тема 23. Особливості підготовки, організації та здійснення процесу навчання учнів образотворчому мистецтву	1
24	Тема 24. Художній образ як основа композиційної діяльності молодших школярів	1
25	Тема 25. Методи художньо – творчого розвитку школярів на уроках образотворчого мистецтва	1
26	Тема 26. Жанри образотворчого мистецтва: Графіка, живопис, скульптура	1
27	Тема 27. Навчання дітей основам структурної побудови композиції” та вираження її емоційно смислового задуму	1
28	Тема 28. Методика проведення уроків малювання з природи, пам’яті та з уяви. Методика навчання малювання на теми з оточуючого життя	1
29	Тема 29. Методика проведення уроків декоративно-прикладного мистецтва у початкових класах	1
30	Тема 30. Методика проведення уроків ліплення в школі.	1
31	Тема 31. Зміст і методика сприймання естетичних явищ дійсності і творів образотворчого мистецтва учнями початкової школи.	1
32	Тема 32. Образотворче мистецтво як засіб розвитку творчої індивідуальності майбутнього педагога професійного навчання	2
Кредит 6. Сценічне та екранне мистецтво: теорія та методика		
33	Тема 33. Анімаційний фільм у початковій школі	1
34	Тема 34. Кінематограф і телебачення	2
35	Тема 35. Становлення професійного українського народного танцю. Становлення та розвиток балетного театру в Україні	1
36	Тема 36. Хореографічне мистецтво в початковій школі	2

37	Тема 37. Основи хореографічного мистецтва	2
38	Тема 38. Театральне мистецтво в практиці сучасної початкової школи	2
39	Тема 39. Основи театрального мистецтва	2
40	Тема 40. Види театру	2
	Всього:	96 год.

**Заочна форма навчання
448, 258 СТН**

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Мистецька освіта: сучасні проблеми розвитку		
1.	Тема 1. Орієнтири і зміст мистецької освіти	6
2.	Тема 2. Методологічна основа мистецької освіти	7
3.	Тема 3. Теорія і практика використання мистецтва у розвитку творчої індивідуальності педагога	7
4.	Тема 4. Методичне забезпечення освітнього процесу з мистецьких дисциплін в умовах НУШ	8
Кредит 2. Очікувані результати навчання здобувачів початкової освіти при вивченні мистецької освітньої галузі		
5.	Тема 5. Мистецька освітня галузь в Новій українській школі та її розвивальні, виховні можливості	6
6.	Тема 6. Концептуальні основи інтегрованого курсу «Мистецтво» в Новій українській школі	8
7.	Тема 7. Навчально - методичне забезпечення занять з мистецтва	7
8.	Тема 8. Календарне планування, його структура та оформлення	7
Кредит 3. Музичне виховання як засіб всебічного гармонійного розвитку молодших школярів		
9	Тема 9. Музичне мистецтво як засіб всебічного і гармонійного розвитку особистості.	5
10	Тема 10. Педагогічні умови вивчення музичного мистецтва молодшими школярами	5
11	Тема 11. Методика музичного навчання і виховання молодших школярів.	3
12	Тема 12. Урок музики - основна форма музичного навчання в початковій школі.	5
13	Тема 13. Музична грамота в структурі уроку музики.	3
14	Тема 14. Структура уроку музичного мистецтва.	5
Кредит 4. Теоретико-методичні особливості педагогічної майстерності викладання музичного мистецтва		
15	Тема 15. Види музичної діяльності учнів на уроці.	4
16	Тема 16. Музично-ритмічні рухи та гра на дитячих музичних інструментах у структурі уроку музики НУШ	5
17	Тема 17. Інноваційні технології в музичному навчанні 1-4 класів.	4

18	Тема 18. Провідні концепти модернізації початкової загальної музичної освіти	5
19	Тема 19. Музичне сприймання і методи його розвитку в молодших школярів	4
20	Тема 20. Хоровий спів як основний вид музично-виконавської діяльності	4
21	Тема 21. Методичні рекомендації щодо підготовки інтегрованого уроку музичного мистецтва	4
Кредит 5. Теоретико-методичні особливості педагогічної майстерності викладання образотворчого мистецтва		
22	Тема 22. Зміст, мета і завдання візуального (образотворчого) мистецтва у початковій школі	1
23	Тема 23. Особливості підготовки, організації та здійснення процесу навчання учнів образотворчому мистецтву	3
24	Тема 24. Художній образ як основа композиційної діяльності молодших школярів	3
25	Тема 25. Методи художньо – творчого розвитку школярів на уроках образотворчого мистецтва	3
26	Тема 26. Жанри образотворчого мистецтва: Графіка, живопис, скульптура	3
27	Тема 27. Навчання дітей основам структурної побудови композиції та вираження її емоційно смислового задуму	1
28	Тема 28. Методика проведення уроків малювання з природи, пам'яті та з уяви. Методика навчання малювання на теми з оточуючого життя	3
29	Тема 29. Методика проведення уроків декоративно-прикладного мистецтва у початкових класах	3
30	Тема 30. Методика проведення уроків ліплення в школі.	3
31	Тема 31. Зміст і методика сприймання естетичних явищ дійсності і творів образотворчого мистецтва учнями початкової школи.	2
32	Тема 32. Образотворче мистецтво як засіб розвитку творчої індивідуальності майбутнього педагога професійного навчання	3
Кредит 6. Сценічне та екранне мистецтво: теорія та методика		
33	Тема 33. Анімаційний фільм у початковій школі	3
34	Тема 34. Кінематограф і телебачення	2
35	Тема 35. Становлення професійного українського народного танцю. Становлення та розвиток балетного театру в Україні	3
36	Тема 36. Хореографічне мистецтво в початковій школі	4
37	Тема 37. Основи хореографічного мистецтва	4
38	Тема 38. Театральне мистецтво в практиці сучасної початкової школи	4
39	Тема 39. Основи театрального мистецтва	4
40	Тема 40. Види театру	4
	Всього:	138 год.

8. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

1. Предмет і завдання курсу. Форми та методи засвоєння навчальної дисципліни.
2. Образотворче мистецтво – специфічна форма відображення дійсності.
3. Види, форми та жанри образотворчого мистецтва.
4. Мистецтво живопису і графіки.
5. Мистецтво скульптури та архітектури.
6. Народне та декоративно-прикладне мистецтво.
7. Дизайн. Тенденція та педагогічні вимоги оформлення ділянки дошкільного навчального закладу.
8. Віхи розвитку зарубіжного образотворчого мистецтва.
9. Українське образотворче мистецтво княжої доби та XVI-XVII століть.
10. Українське образотворче мистецтво XVIII-XIX століть.
11. Українське образотворче мистецтво XX століття.
12. Форми організації і методи керівництва образотворчою діяльністю дітей
13. Розвиток здібностей до образотворчої діяльності в дошкільному віці.
14. Розвиток творчості дітей дошкільного віку в образотворчій діяльності.
15. Роль навчання в розвитку образотворчих здібностей дітей дошкільного віку.
16. Малювання. Основні види та елементи образотворчої мови та виразності малювання.
17. Використання нетрадиційних технік малювання.
18. Декоративне малювання.
19. Ліплення. Види поробок з пластичних матеріалів.
20. Аплікація. Основні види та елементи виразності аплікації.
21. Конструювання. Засоби виразності художнього конструювання.
22. Планування та проведення занять в першій молодшій групі (плани-конспекти занять).
23. Планування та проведення занять в другій молодшій групі (плани-конспекти занять).
24. Планування та проведення занять в середній, старшій групах (плани-конспекти занять).
25. Засоби музичної виразності. Мелодія, гармонія, лад, метроритм, динаміка, штрихи, темп.
26. Звук та його природа. Висота звуку, тривалість. Нотний стан. Скрипковий та басовий ключ. Розташування нот на нотоносці. Паузи. Знаки продовження тривалостей. Синкопа.
27. Музичний розмір, такт, тактування. Відтворення ритмічного малюнку. Сольфеджування.
28. Динаміка, темп, штрихи та їх значення у створенні художнього образу. Вправи.
29. Лад. Поняття про мажор і мінор. Тональність, основні ступені ладу. Т. S. D.
30. Тон і півтон. Інтервали. Основні прийоми диригування.
31. Методика навчання діафрагмально-реберного дихання. Вправи для дихальної гімнастики. Вокалізи.
32. Методика навчання співу. Співоча постава, діапазон. Спів пісень та вправ.
33. Методика розучування вокально - хорового репертуару. Вокально - хорові навички.
34. Методика проведення занять в I класі.
35. Методика проведення занять в II класі.
36. Методика проведення занять в III класі.
37. Методика проведення занять в IV класі.

9. Форми роботи та критерії оцінювання

Зміст курсу поділений на 6 кредитів. Кожний кредит включає в себе лекції, семінарські заняття, самостійну роботу студентів, які завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу даної частини курсу.

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ECTS	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння й засвоєння програмового матеріалу, уміння самостійно опрацьовувати тексти, написання і захист реферативних робіт, створення мультимедійних презентацій, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу.

Критерії оцінювання відповідей на студентів на семінарських заняттях

Враховується:

1. Рівень осмислення навчального матеріалу;
2. Рівень сформованості аналітичних умінь і концептуальних підходів;
3. Повнота розкриття питання, логіка викладу, культура мовлення;
4. Використання додаткової літератури;
5. Порівняння, зв'язок із практикою, висновки.

Бали	Критерії оцінювання
"Відмінно" – 5	Досконале знання та розуміння понятійного апарату з тієї чи іншої теми, вільне оперування різноманітними класифікаціями. Відповідь на поставлені питання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями. Викладений матеріал має доказовий, логічний і послідовний характер. Студент володіє способами концентрованого викладу матеріалу. Демонструє творче застосування знань при переформатуванні запитання. У відповіді майже не трапляються мовленнєві помилки.
"Добре" – 4	Відповідь майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. Понятійна основа базується на обраній класифікації. Відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу. Недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база. Студент вільно оперує знаннями, може застосовувати їх у новій навчальній ситуації. У відповіді трапляються окремі мовленнєві помилки.
"Задовільно" – 3	Відповідь неповна, фрагментарна. Знання мають недостатньо стійкий та послідовний характер. Вони застосовуються переважно для виконання завдань репродуктивного характеру. У відповідях відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми. Відповідь має формальний характер, відсутня чіткість, структурованість. Студент використовує лише окремі знання у новій навчальній ситуації. У відповіді наявні фактичні та мовленнєві помилки.

"Незадовільно" – 2	Студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності. Оперує лише загальними фразами. Відтворює лише окремі фрагменти, називає лише розрізнені факти, дає відповідь у формі висловлювання (судження). Наявні грубі фактичні та мовленнєві помилки.
--------------------	---

Розподіл балів, які отримують студенти

Кількість балів у кінці 8 семестру повинна складати від 300 до 600 балів (за 6 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 6 крд.

Поточне тестування та самостійна робота													Нак опи чу- валь ні бали /	Іспит	Сум а					
	Кред 1				Кред 2				Кред 3											
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T10	T11	T13	T14								
Практичні заняття	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10								
Самостійна робота (включно контр. роб.)	60				60				40				600 / 6 = 100 *0,6 = 60	40	100					
									КР - 20											
Усього	100				100				100											
	Кред 4					Кред 5					Кред 6									
	T15	T16	T17	T19	T20	T21	T22	T23	T24	T26	T29	T30	T32	T33	T36	T39	T40			
Практичні заняття	10	10	5	5	5	5	10	5	5	5	10	5		10	10	10	5	5		
Самостійна робота (включно контр. роб.)	60					60					40			600 / 6 = 100 *0,6 = 60	40	100				
											КР - 20									
Усього	100					100					100			60	40	100				

*Примітка. Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

10. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: індивідуальне, групове і фронтальне опитування, письмові контрольні роботи, тестовий контроль. Самостійна робота перевіряється шляхом написання реферативних робіт, створення мультимедійних презентацій.

11. Методи навчання

Усний виклад матеріалу, наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, порівняльний аналіз; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки).

12. Рекомендована література

Базова

1. Безбородова Л. А., Алиев Ю. Б. Методика преподавания музыки в общеобразовательных учреждениях: Учеб. пособие для студ. муз. факульт. педвузов. Москва: Академия, 2002. 416 с.
2. Дух В. П. Музыка в 1 класі: посіб. для вчителів початкових класів. Тернопіль: Мальва-ОСО, 2005. 104 с.
3. Гумінська О. О. Уроки музики в загальноосвітній школі: метод. посіб. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. 104 с.
4. Єлагіна Л. М. Музыка. Програма і методичні рекомендації до уроків у 1-4 класах: посіб. для вчителя. Харків: Ранок, 2004. 64 с. (Серія «На допомогу вчителю»).
5. Островський В. М., Сидір М. В. Уроки музики. 1-4 класи: посіб. для вчителя. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. 60 с.
6. Островський В. М., Сидір М. В. Вчимося музики. 1 клас: посіб. зошит для загальноосвітніх навчальних закладів. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. 64 с.
7. Островський В. М., Сидір М. В. Вчимося музики. 2 клас: посіб. зошит для загальноосвітніх навчальних закладів. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. 64 с.
8. Островський В. М., Сидір М. В. Вчимося музики. 3 клас: посіб. зошит для загальноосвітніх навчальних закладів. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. 72 с.
9. Островський В. М., Сидір М. В. Вчимося музики. 4 клас: посіб. зошит для загальноосвітніх навчальних закладів. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. 72 с.
10. Печерська Е. П. Уроки музики в початкових класах: навч. посіб. Київ: Либідь, 2001. 272 с.
11. Ростовський О. Я. Методика викладання музики у початковій школі: навч.-метод. посібник. 2-ге вид., доп. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. 216 с.
12. Ростовський О. Я. Методика викладання музики в основній школі: навч.-метод. посіб. – 2-ге вид., доп. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. 272 с.
13. Сухорукова Г.В., Дронова О.О., Голота Н.М., Янцур Л. А. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник. За заг. ред. Г. В. Сухорукової. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2010. 376с.

Допоміжна

1. Державний стандарт початкової загальної освіти. Почат. шк. 20017. № I. С. 28–55.
2. Дронова О. О. Дитячий малюнок як засіб збагачення педагогічної компетентності батькі. Вісн. Глухів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки. Вип. 2. Глухів: ГДПУ, 2003. С. 45–50.
3. Крок за кроком в Україні : Посіб. для батьків дошкільнят та соціальних педагогів / Л. В. Артемова. О. І. Кульчицька, Н. М. Голота, Г. В. Сухо-рукова; Наук. ред. Л. В. Артемової; За заг. ред. С. Чередниченко. К.: 2003. 384 с.

4. Попова О. В. Становлення і розвиток інноваційних педагогічних ідей в Україні у ХХ ст. / О. В. Попова. Х.: 2001. 255 с.
5. Рудницька О. П. Основи викладання мистецьких дисциплін. Київ. 1998. 183 с.
6. Сім'я в умовах становлення незалежної України (1991—2003 рр.) : Державна доповідь про становище сімей в Україні за підсумками 2003 р. К.: 2004. 254 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Букреєва Г. Інтегрований урок з музичного мистецтва, літературного читання та образотворчого мистецтва. URL: <http://www.pedrada.com.ua/article/221-ntegrovaniyurok-z-muzichnogo-mistetstva-literaturnogo-chitannya-ta-obrazotvorchogomistetstva>
2. Інтегрований урок – розробка і застосування уроків URL: <http://poradi.ru/osobistist/26684-integrovanij-urok-rozrobka-i-zastosuvannja.html>
3. Лобова О. Музичне мистецтво : програма для загальноосвітніх навчальних закладів. URL: http://old.mon.gov.ua/images/files/navchalni_programu/2012/ukr/08_muz_mustectv.pdf
4. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
5. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського URL: www.dnpb.gov.ua/
6. Бібліотека українських підручників URL: <http://pidruchniki.ws/>